

Geriatrya i pielęgniarstwo geriatryczne

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Jednostka organizacyjna Wydział Nauk o Zdrowiu Kierunek studiów Pielęgniarstwo Poziom kształcenia pierwszego stopnia Forma studiów stacjonarne Profil studiów praktyczny Dyscypliny Nauki o zdrowiu		Cykl dydaktyczny 2022/23 Rok realizacji 2023/24 Języki wykładowe polski Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku Obligatoryjność obowiązkowy Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę Grupa zajęć standardu D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ	
Koordynator przedmiotu	Grażyna Puto, Katarzyna Szczerbińska		
Prowadzący zajęcia	Pełna lista prowadzących dostępna na stronie usosweb.uj.edu.pl w zakładce Katalog → Przedmioty.		
Okres Semestr 3	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się -	Liczba punktów ECTS 0.0	Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 27 wykłady e-learning: 18 samokształcenie: 20
Okres Semestr 4	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 5.0	Forma prowadzenia i godziny zajęć zajęcia praktyczne: 80

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do sprawowania opieki nad pacjentem w podeszłym wieku.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	D.W1	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	D.W2	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	D.W3	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia	D.W4	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D.W5	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	D.W6	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	D.W7	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	D.W8	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
W9	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym	D.W9	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru

W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	D.W10	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego	D.W11	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji	D.W12	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W13	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)	D.W22	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
W14	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	D.W33	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa	D.U1	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena
U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	D.U2	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	D.U3	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	D.U4	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, prezentacja przypadku klinicznego
U5	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków	D.U6	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru

U6	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	D.U7	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
U7	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	D.U8	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
U8	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii	D.U9	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
U9	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu	D.U10	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
U10	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej	D.U11	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
U11	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	D.U12	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
U12	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	D.U13	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
U13	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	D.U14	odpowiedź ustna, praca pisemna, test wielokrotnego wyboru
U14	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	D.U15	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
U15	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	D.U16	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
U16	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	D.U17	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego

U17	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	D.U18	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
U18	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	D.U22	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru
U19	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	D.U23	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
U20	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	D.U24	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
U21	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	D.U25	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego
U22	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	D.U26	odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, test wielokrotnego wyboru

Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:

K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	O.K1	obserwacja pracy studenta, samoocena
K2	przestrzegania praw pacjenta	O.K2	obserwacja pracy studenta, samoocena
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	O.K3	obserwacja pracy studenta, samoocena
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	O.K4	obserwacja pracy studenta, samoocena
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	O.K5	obserwacja pracy studenta, samoocena
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	O.K6	obserwacja pracy studenta, samoocena
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	O.K7	obserwacja pracy studenta, samoocena

Bilans punktów ECTS

Semestr 3

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	27
wykłady e-learning	18
samokształcenie	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 65
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 45

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
zajęcia praktyczne	80
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 80
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 80

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Starzenie się człowieka i populacji (pojęcia geriatricy, gerontologii, demografia, fizjologia, epidemiologia starzenia się).	W1, W10, W9, U1, U18, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	zajęcia praktyczne, samokształcenie, wykłady e-learning
2.	Promocja zdrowia i prewencja gerontologiczna.	W1, W10, W12, W5, W7, W9, U1, U14, U15, U17, U18, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	zajęcia praktyczne, samokształcenie, wykłady e-learning

3.	Choroby układu sercowo-naczyniowego - odrębności związane z wiekiem podeszłym.	W1, W11, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U11, U12, U13, U14, U17, U18, U19, U2, U20, U21, U22, U3, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	zajęcia praktyczne, samokształcenie, wykłady e-learning
4.	Zaburzenia metaboliczne i choroby układu dokrewnego - odrębności związane z wiekiem podeszłym.	W1, W10, W11, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U19, U2, U20, U22, U3, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	zajęcia praktyczne, samokształcenie, wykłady e-learning
5.	Choroby przewodu pokarmowego, moczowego, krwiotwórczego - odrębności związane z wiekiem podeszłym.	W1, W10, W11, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U19, U2, U20, U22, U3, U4, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie
6.	Wielkie zespoły geriatryczne (depresja, majaczenie, zaburzenia funkcji zwieraczy).	W1, W10, W11, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U11, U12, U13, U15, U18, U19, U2, U20, U3, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie
7.	Wielkie zespoły geriatryczne (zaburzenia równowagi i upadki).	W1, W10, W11, W12, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U11, U12, U13, U14, U16, U17, U18, U2, U20, U22, U3, U4, U5, U6, U7, U8, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie
8.	Wielkie zespoły geriatryczne (zaburzenia odżywienia w podeszłym wieku, niedożywienie, zespół kruchości, sarkopenia).	W1, W11, W12, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U11, U12, U14, U15, U16, U17, U18, U19, U2, U20, U21, U22, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie
9.	Odrębności diagnostyki i terapii osób starszych.	W1, W10, W11, W12, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U10, U11, U12, U13, U14, U16, U17, U18, U19, U2, U20, U21, U22, U3, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie
10.	Narzędzia i metody oceny stanu bio-psycho-społecznego i funkcjonalnego osoby w podeszłym wieku.	W10, W11, W12, W14, W7, W9, U1, U2, U3, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	zajęcia praktyczne, samokształcenie, wykłady e-learning
11.	Problemy pielęgnacyjne występujące u osób w podeszłym wieku.	W1, W10, W14, W2, W3, W7, W8, W9, U1, U2, U3, U5, U6, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie

12.	Otępienie w przebiegu choroby Alzheimera.	W1, W10, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U11, U15, U16, U17, U18, U19, U2, U3, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie
13.	Choroba i zespół Parkinsona.	W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U11, U12, U14, U15, U17, U18, U19, U2, U3, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	wykład, zajęcia praktyczne, samokształcenie
14.	Komunikowanie się z osobą starszą z zaburzeniami słuchu, wzroku i zaburzeniami funkcji poznawczych.	W1, W10, W11, W12, W2, W3, W4, W5, W7, W8, W9, U1, U11, U12, U13, U15, U2, U3, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	zajęcia praktyczne, samokształcenie, wykłady e-learning
15.	Formy opieki nad pacjentem w wieku podeszłym - opieka długoterminowa.	W1, W10, W14, W2, W7, W8, W9, U1, U2, U3, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7	zajęcia praktyczne, samokształcenie, wykłady e-learning

Informacje rozszerzone

Semestr 3

Metody nauczania:

Analiza przypadków, E-learning, Praca w grupie, Wykład, Wykład z prezentacją multimedialną

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	test wielokrotnego wyboru	Zaliczenie testu na ocenę. Test wielokrotnego wyboru 30 pytań/30 minut. Zadania punktowane 1 pkt za prawidłową odpowiedź, 0 pkt za nieprawidłową odpowiedź. Pozytywną ocenę może uzyskać student, który osiągnął co najmniej 60%+1 punkt poprawnych odpowiedzi. Skala ocen i punktów: bardzo dobry (5,0) - 29 - 30 pkt.; dobry plus (4,5) - 27 - 28 pkt.; dobry (4,0) - 24 - 26 pkt.; dostateczny plus (3,5) - 22 - 23 pkt.; dostateczne (3,0) - 19 - 21 pkt.; ndst (2,0) - 0 - 18 pkt. Warunkiem uzyskania przez studenta zaliczenia przedmiotu (wpis do USOS) jest uzyskanie: pozytywnej oceny z zaliczenia części teoretycznej (co będzie stanowić 75% oceny końcowej) i pozytywnej oceny z zajęć praktycznych (co będzie stanowić 25% oceny końcowej) jak również 100% obecności na zajęciach praktycznych.
wykłady e-learning	test wielokrotnego wyboru	W teście zaliczeniowym znajdują się pytania z wykładów e-learningu.
samokształcenie	test wielokrotnego wyboru	Na pierwszym wykładzie studenci otrzymają wykaz 4 artykułów naukowych obejmujących zagadnienia ujęte w efektach do przedmiotu. Z każdego artykułu zostanie ułożone jedno pytanie (łącznie 4 pytania), które będą stanowiły integralną część testu zaliczeniowego.

Semestr 4

Metody nauczania:

Ćwiczenia w warunkach symulacyjnych, Zajęcia praktyczne

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
zajęcia praktyczne	obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, praca pisemna, prezentacja przypadku klinicznego, samoocena	Zaliczenie zajęć praktycznych wymaga spełnienia następujących warunków: 1. obecność na zajęciach praktycznych 100% (w przypadku nieobecności usprawiedliwionej zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie (ustalonym z osobą prowadzącą lub koordynatorem przedmiotu), 2. prowadzenia dokumentacji procesu pielęgnowania na podstawie wykonania zadania indywidualnego polegającego na rozpoznaniu problemów zdrowotnych wybranej osoby starszej oraz ustaleniu planu postępowania pielęgnarskiego i realizacji planu zgodnie z procedurami postępowania, 3. zaliczenie tematów seminaryjnych przedstawionych na zajęciach praktycznych, 4. uzyskanie pozytywnej oceny wg kryteriów zamieszczonych w dokumentacji zajęć praktycznych. Zaliczenie zajęć praktycznych wymaga spełnienia następujących warunków: 1. obecność na zajęciach praktycznych 100% (w przypadku nieobecności usprawiedliwionej zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie (ustalonym z osobą prowadzącą lub koordynatorem przedmiotu), 2. prowadzenia dokumentacji procesu pielęgnowania na podstawie wykonania zadania indywidualnego polegającego na rozpoznaniu problemów zdrowotnych wybranej osoby starszej oraz ustaleniu planu postępowania pielęgnarskiego i realizacji planu zgodnie z procedurami postępowania, 3. zaliczenie tematów seminaryjnych przedstawionych na zajęciach praktycznych, 4. uzyskanie pozytywnej oceny wg kryteriów zamieszczonych w dokumentacji zajęć praktycznych. Kryteria do oceny i samooceny studenta w trakcie zajęć praktycznych: Komunikowanie (0 - 3 pkt) komunikowanie się z osobą starszą/pacjentem dostosowane do stanu zdrowia/możliwości osoby starszej/pacjenta, komunikowanie się z zespołem terapeutycznym, nauczycielem, grupą studentów. Umiejętności (0 - 3 pkt) gromadzenia danych o osobie starszej/pacjencie, formułowanie diagnozy pielęgnarskiej, ustalanie celów opieki, planowanie, realizowanie i dokumentowanie interwencji terapeutycznych oraz ocena ich efektów. Postawa (0 - 3) zaangażowanie się w kompleksową terapię, rzetelność w wykonywaniu powierzonych zadań, zdolność do refleksyjnej samooceny, odpowiedzialność za własny rozwój. Wiedza (0 - 3) pielęgnowanie osób starszych/pacjentów z uwzględnieniem inwolutywnych zmian zachodzących wraz z wiekiem. Legenda: Komunikowanie się 3 pkt - samodzielne, właściwe wykorzystywanie technik komunikowania; 2 pkt - wymagane ukierunkowanie, właściwe wykorzystywanie technik komunikowania; 1 pkt - wymagana częsta pomoc, trudność w wykorzystywaniu właściwych technik komunikowania; 0 pkt - pomimo pomocy nieumiejętność komunikowania się, nie stosowanie właściwych technik komunikowania. Umiejętność podejmowania działań pielęgnarskich w ramach holistycznej opieki nad osobami starszymi; 3 pkt - samodzielność, prawidłowość, sprawność w podejmowaniu działań; 2 pkt - wymagane ukierunkowanie, w wyniku którego prawidłowo i sprawnie podejmowane są działania; 1 pkt - wymagana pomoc w podejmowanych działaniach; 0 pkt - pomimo pomocy i ukierunkowania liczne, poważne błędy w podejmowanych działaniach. Postawa: 3 pkt - prawidłowa postawa, bez zastrzeżeń; 2 pkt - wymagane ukierunkowanie, w wyniku którego student prezentuje prawidłową postawę; 1 pkt - mimo ukierunkowania postawa budzi zastrzeżenia; 0 pkt - prezentowanie cech niezgodnych z przyjętymi kryteriami. Wiedza: 3 pkt - aktualna, pełna; 2 pkt - aktualna, niewielkie braki; 1 pkt - aktualna, na minimalnym poziomie; 0 pkt - istotne braki w wiedzy. Skala ocen: 11 - 12 pkt - bardzo dobry, 10- 10,5 pkt- dobry plus, 8 - 9,5 pkt- dobry, 7- 7,5 pkt - dostateczny plus, 4 - 6,5 pkt - dostateczny, 0 - 3,5 pkt - niedostateczny. Zaliczenie zajęć praktycznych: - do zaliczenia zajęć praktycznych student nie może uzyskać w żadnej ze skal 0 pkt.

Dodatkowy opis

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wiedza i umiejętności nabyte w ramach przedmiotów: anatomia, fizjologia, podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarstwa, psychologia, socjologia, patologia, mikrobiologia, dietetyka, badania fizykalne. Umiejętności zawodowe zawarte w dzienniczku umiejętności zawodowych nabyte na poziomie I roku.

Literatura

Obowiązkowa

1. Wieczorkowska-Tobis K., Talarska D. (red.), Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Wydanie II. Warszawa 2017
2. Szczerbińska K., Puto G. (red.), Opieka długoterminowa w geriatricii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Wydanie I. Warszawa 2023

Dodatkowa

1. Żak M., Broła W., Rębak D. Wielkie Problemy Geriatryczne. Upadki, unieruchomienie, zaburzenia kognitywne. Tom 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2020
2. Suliga E., Kozieł D., Głuszek-Osuch M., Żak M., Głuszek S. Wielkie Problemy Geriatryczne. Zaburzenia stanu odżywienia u osób w starszym wieku. Diagnostyka i postępowanie terapeutyczne. Tom 2. Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2020
3. Gąsowski J., K. Piotrowicz K., Geriatria. Wybrane zagadnienia. Medycyna Praktyczna, Wydanie I. Kraków 2020
4. Muszalik M., Kędziora - Kornatowska K (red.), Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. Wydanie I PZWL, Warszawa 2018

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej
D.U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
D.U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
D.U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
D.U6	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków
D.U7	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji
D.U8	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
D.U9	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
D.U10	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu
D.U11	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej
D.U12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
D.U13	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
D.U14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia
D.U15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
D.U16	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych
D.U17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe
D.U18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
D.U22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
D.U23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych
D.U24	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
D.U25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
D.U26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania

Kod	Treść
D.W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
D.W9	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)
D.W11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego
D.W12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji
D.W22	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie
O.K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
O.K2	przestrzegania praw pacjenta
O.K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
O.K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
O.K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
O.K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
O.K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych